Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs

EINDVERSLAG

Nr. 8

(De vroegere stukken zijn gedrukt
in de zittingen 1971–1972 en 1972–1973)

Bestudering van de memorie van antwoord en de tegelijk daarmee ingezonden nota van wijzigingen heeft in de vaste commissie voor onderwijs en wetenschappen nog tot de volgende vragen en opmerkingen aanleiding gegeven.

De leden, behorend tot de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U., was het ook na lezing van de memorie van antwoord nog geenszins duidelijk waarom in het nieuwe artikel 69 geen stichtingsnormen worden opgenomen voor andere scholen voor lager onderwijs dan de daar vermelde, en voor scholen voor middelbaar beroepsonderwijs. Wat betekent in dit verband de zin: „Om deze aangelegenheid soepel te kunnen behandelen lijkt het niet gewenst deze interne normen tot wettelijke normen te verheffen"?

In de memorie van antwoord (blz. 3, eerste kolom) wordt gezegd „dat de stichtingsnormen uitsluitend bedoeld zijn om aan de aanvrager, die aan deze normen voldoet, een recht te geven op opneming in het scholenplan van de gevraagde school". Zal de door de minister blijkens de eerder aangehaalde zin gewenste soepelheid er in de praktijk niet toe leiden dat het departement kan uitmaken welke norm gehanteerd wordt?

Deze leden meenden voorts dat, nu volgens het wetsontwerp de stichtingsnormen niet onaanzienlijk omhoog gaan, een duidelijk omschreven beroepsrecht gewenst is voor scholen die weliswaar niet aan de normen voldoen, maar toch om redenen van spreiding, zowel naar plaats als naar richting, gewenst kunnen zijn. Naar hun opvatting zou duidelijk tot uiting moeten komen dat behalve de normale toetsingsgrond – het te verwachten aantal leerlingen – ook dit spreidingsmotief naar regio en richting een toetsingsgrond kan zijn.

Ten slotte zouden deze leden gaarne vernemen volgens welke criteria geoordeeld zal worden over de aanvragen van scholen, die in beroep zijn gegaan tegen het feit dat zij niet voorkomen op scholenplannen die al vastgesteld zijn op het moment dat de onderhavige wet in werking zal treden. (Zie het gewijzigde artikel II.)

De tot de P.v.d.A.-fractie behorende leden waren van mening dat de memorie van antwoord onvoldoende ingaat op hun bezwaren tegen de wijze van berekening van de voorgestelde stichtingsnormen.

Zij vroegen zich met name af hoe het mogelijk is dat enerzijds erkend wordt dat het aantal mogelijke vakkencombinaties een fractie is teruggebracht door de eis in het academisch statuut dat voor bepaalde studierichtingen een vak – of soms twee vakken – deel van het examenpakket moet hebben uitgemaakt, terwijl anderzijds betoogd wordt dat dit niettemin geen invloed heeft op de uitkomst van de berekeningen. Dat de voorgeschreven vakken reeds deel uitmaken van het totale vakkenpakket van de school doet er in dit verband weinig toe. Immers, de eis dat een bepaald vak deel moet hebben uitgemaakt van het examenpakket zal niet alleen van invloed zijn op de keuze van dat voorgeschreven vak, zo mag worden verondersteld, maar eveneens op de keuze van niet-voorgeschreven vakken.

De aan het woord zijnde leden konden zich voorts niet aan de indruk onttrekken dat er enige tegenstrijdigheid schuilt in de uitspraak in de memorie van antwoord (blz. 2, eerste kolom) „dat enerzijds de algemene opvatting geldt dat de leerling moet kunnen kiezen uit een niet te gering assortiment vakkenpakketten, en dat anderzijds de voorgestelde stichtingsnormen zijn gebaseerd op een optimale differentiatie". Zij zouden over de betekenis van deze uitspraak gaarne nader worden geïnformeerd.

Bij hen was voorts de vraag gerezen of voor de berekening van de schoolgrootte het criterium „het bereiken van een groepsgemiddelde van 18" in feite niet is gehanteerd als „het bereiken van een groepsgemiddelde van 18 in het hoogste leerjaar". Tot welk verschil in uitkomst kan dit leiden?

De aan het woord zijnde leden vonden het antwoord op hun vraag, of de stichtingsnormen tevens zullen gaan functioneren als opheffingsnormen, weinig bevredigend. Zij achtten het feit dat artikel 107 van de Wet op het voortgezet onderwijs ongewijzigd blijft weliswaar niet zonder betekenis, maar vonden óók dat niet kan worden voorbijgegaan aan de mededeling dat „dit wetsontwerp .... beoogt de stichting van te kleine scholen tegen te gaan" (memorie van antwoord, blz. 2, eerste kolom). Wanneer de voorgestelde schoolgrootte noodzakelijk wordt geacht om de leerlingen uit een voldoend aantal vakkenpakketten te laten kiezen, vloeit daaruit voort dat het bestaan van scholen die niet aan die norm voldoen als ongewenst moet worden gezien. Tegen deze achtergrond, en gezien het aanzienlijke aantal thans bestaande scholen dat niet aan de voorgestelde norm voldoet, achtten deze leden een duidelijker beantwoording van hun vraag van groot belang.

Ten slotte merkten zij op dat de bewindslieden het vraagstuk van de stichtingsnormen en de schoolgrootte voornamelijk benaderen uit de gezichtshoek van de gewenste keuzemogelijkheden. De pedagogische en andere implicaties van de schoolgrootte hadden zij gaarne uitvoeriger belicht willen zien.

In het vertrouwen dat de bewindslieden het bovenstaande vóór de openbare beraadslaging schiftelijk zullen willen beantwoorden, is de commissie van oordeel dat die beraadslaging daarmee voldoende zal zijn voorbereid.

Vastgesteld 15 november 1973.

JONGELING
ABMA
HUTSCHEMAEKERS
VAN DER SPEK
MASMAN
TER WOORST
LABAN
VONHOFF
GARDENIERS-BERENDSEN
HERMES
KLAASSENS-POSTEMA
VAN OOIJEN
VAN LEIJENHORST
VERMAAT
SMIT-KROES
WILBERS
VAN VEENENDAAL-VAN MEGGELEN
BEUKER
DE LEEUW
DEES
KRAAIJEVELD-WOUTERS
DE KONING (B.P.)
KOLTHOFF
VAN DER HEEM-WAGEMAKERS.